

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ І ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Дипломна робота

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»

на тему:

**Граматичні засоби вираження вірогідності у
промовах англомовних політиків**

Виконав:

студент VI курсу 61 групи

напряму підготовки: 8.02030302

Мова і література (англійська)*

денної форми навчання

Бульчак Євгеній Іванович

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук, доцент

Гирин Олег Володимирович

м. Житомир – 2015

ЗМІСТ

ВСТУП	
..4	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ	
1.1. Визначення модальності в сучасній лінгвістиці, категорія вірогідності як складовий елемент епістемічної модальності.....	7
1.2. Загальна характеристика особливостей модальних дієслів та відтінків їх значень як засобу граматичного вираження вірогідності.....	11
1.2.1. Дієслова may-might як основні модальні дієслова вираження вірогідності.....	16
1.2.2. Дієслова can-could, їх застосування для реалізації вірогідності.....	19
1.2.3. Дієслова should, ought to та їх використання для вираження вірогідності.....	22
1.2.4. Дієслова must, have to в їх інференційному значенні.....	24
1.2.5. Дієслова will-would як засоби вираження категорії вірогідності.....	26
1.3. Категорія способу та умовний спосіб як засіб граматичного вираження вірогідності в англійській мові.....	28

1.3.1. Кондиціоналіс та умовні речення I та II типу.....
30

1.3.2. Subjunctive I та Suppositional mood.....32

1.4. Поняття хеджингу та його різновиди , його застосування для вираження вірогідності.....
33

Висновки до Розділу 1.....38

РОЗДІЛ 2. ГРАМАТИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ВІРОГІДНОСТІ НА МАТЕРІАЛІ ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВ АНГЛОМОВНИХ ПОЛІТИКІВ

2.1. Категорія вірогідності та граматичні засоби її вираження в промовах британських політиків.....39

2.2. Особливості вираження вірогідності в промовах американських політиків.....
.....44

2.3. Вираження категорії вірогідності в промовах політиків різних англомовних країн.....50

2.3.1. Категорія вірогідності в виступах політиків Австралії.....50

2.3.2. Вірогідність та засоби її вираження в промовах політиків Канади....52

2.3.3. Категорія вірогідності в промовах політиків Нової Зеландії.....54

2.4. Використання хеджингу в промовах політиків різних країн як одного із різновидів вираження вірогідності.....57

2.5. Порівняльний аналіз за частотою уживаності граматичних засобів вираження вірогідності в промовах політиків різних країн.....64

Висновки до Розділу 2.....67

ЗАГАЛЬНІ

ВИСНОВКИ.....69

РЕЗЮМЕ.....72

СПИСОК

ВИКОРИСТАНИХ

ДЖЕРЕЛ.....74

ВСТУП

Ця робота направлена на вивчення граматичних засобів вираження вірогідності в політичних промовах англомовних політиків.

Вірогідність являє собою особливий вид модального значення. Це суб'єктивна оцінка реальності сказаного зі сторони мовця, заснована на тому, наскільки він обізнаний про даний стан речей. Якщо мовець недостатньо обізнаний про даний факт (але не хоче нічого категорично стверджувати), він повідомляє про це як про щось більш-менш ймовірне. Насправді ж, те, що він повідомляє або відповідає дійсності або не відповідає їй [23; 27].

Питання про вираження саме вірогідності (а не будь-яких інших значень модальності) розглядається в цій роботі з двох причин. По-перше, це один з найбільш розповсюджених типів модальних відносин, адже люди часто недостатньо обізнані про той чи інший факт, щоб категорично стверджувати або спростовувати його. По-друге, основою для виділення вірогідності як особливого виду модального значення служить той факт, що в сучасній англійській мові існує багато способів граматичного вираження категорії вірогідності. Вірогідність може бути виражена модальними дієсловами, що послаблюють або змінюють своє первісне значення відповідно до контексту мовлення. Ймовірність також може бути виражена умовним способом, який в деяких випадках може мати гіпотетичне значення дії, хоча у сучасній англійській мові питання про умовний спосіб має багато спірних моментів. Найбільш важко визначити форми дієслова, що виражають вірогідність дії, якщо вони співпадають з формами дійсного способу. В граматиці англійської мови розрізняють кілька варіантів умовного способу, які виділяються деякими граматастами як окремі види умовного способу [5; 45].

Актуальність дослідження зумовлена недостатністю вивчення деяких аспектів проблеми граматичного вираження вірогідності як модальності. Дослідження категорії вірогідності в сучасній англійській мові допомагає зрозуміти загальні тенденції розвитку англійської мови з стилістико-синтаксичної точки зору, а специфіка матеріалу (політичні промови) сприяє

опису політичної сфери життя яка є складовою частиною загальної системи мови.

Мета цієї роботи полягає у дослідженні особливостей граматичного вираження категорії вірогідності в політичних промовах. Поставлена мета дослідження допомагає визначити наступні види **завдань**:

- Визначити поняття вірогідності як складового елементу модальності.
- Описати основні засоби граматичного вираження вірогідності в сучасній англійській мові.
- З'ясувати основні функції модальних дієслів задля розрізнення їх ролі в матеріалі дослідження.
- Встановити основні випадки вираження вірогідності умовним способом.
- Проаналізувати матеріал дослідження (політичні промови), на основі отриманих даних зробити висновок про переважаючий граматичний спосіб вираження вірогідності.

Об'єктом дослідження є вірогідність як складова категорія епістемічної модальності.

Предметом дослідження є особливості реалізації категорії вірогідності граматичними засобами, тобто модальні слова у функції вираження гіпотетичності та умовні речення, в яких дієслово виражає вірогідність чи ймовірність дії.

Наступні **методи дослідження** були використані в ході написання цієї дипломної роботи:

- Аналіз – виділення ознак і властивостей використаного граматичного засобу вірогідності для окремого вивчення.
- Індукція - узагальнення результатів наукового дослідження шляхом від конкретних даних до загальних висновків.
- Статистичний метод – підрахунок кількості випадків використання модальних дієслів та умовних речень для вираження вірогідності.

- Порівняльний метод – порівняння кількості випадків граматичних засобів вираження вірогідності в різних варіантах англійської мови (британська, американська, австралійська).

Матеріал дослідження – політичні промови англомовних політиків різних країн (Велика Британія, США, Канада, Австралія, Нова Зеландія).

Наукова новизна полягає в специфіці матеріалу (політичні промови) обраного для визначення граматичних засобів вираження вірогідності та у використанні цілого комплексу математичних та лінгвістичних методів для вивчення проблеми.

Теоретичне значення роботи визначається тим, що її результат та висновки є внеском у вивченні проблем теоретичної граматики та політичної лінгвістики.

Практичне значення цієї дипломної роботи визначається можливістю застосування її результатів у нормативних курсах з теоретичної граматики.

Структура дипломної роботи. Дипломна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків.